

Arbeidsdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Att.: Ekspedisjonssjef Ragnhild Nordaas
Rådgiver Martin Brandt

Oslo, 8. februar 2012

HØRINGSUTTALELSE TIL FORSLAG OM NYE REGLER OM BRUK AV LUGARDELING PÅ NORSK SOKKEL

Det vises til Arbeidsdepartementets høringsbrev 11.11.11 og vedlagte høringsnotat med forslag om nye regler om lugardeling på norsk sokkel, med frist for merknader 13.02.12.

Lederne organiserer over 16.000 ledere og teknisk og merkantilt ansatte. I region Olje og gass har Lederne ca. 4.500 medlemmer, hvorav ca. 1.500 medlemmer i operatørselskap.

Generelt

Regjeringens forslag til nye regler for lugardeling åpner for flere muligheter for at to arbeidstakere skal dele enkeltlugar og seng gjennom driftsdøgnet, blant annet ved planlagte aktiviteter som ordinære revisjonsstanser.

Lederne finner forslaget uakseptabelt, og beklager at regjeringen gjør en tilsynelatende historieløs snuoperasjon etter tendensen fra regelverksendringene fra 2001/2002.

I høringen fremheves behovet for å klargjøre regelverket som et sentralt hensyn bak regelendringene. Lederne har ingenting imot en klargjøring av regelverket, i den grad dette oppleves som uklart i dag.

Forslaget innebærer imidlertid også en utvidelse av adgangen til hot bedding/ lugardeling. Dette støttes ikke. Lederne mener at alle ansatte skal disponere egen lugar under hele oppholdsperioden for de aktivitetene som kan planlegges, kun med unntak for enkelte typer uforutsette akutte situasjoner.

Dette målet har vi stadig nærmet oss. Dette har frem til nå også vært et mål for myndighetene og har vært drevet frem av regelverksarbeid fra sittende regjeringer, med et samlet Storting i ryggen. Fra de siste årene er det naturlig å trekke frem St.meld. nr. 7 (2001-2002) Om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten og Innst. S. nr. 169 (2001-2002) Innstilling frå kommunalkomiteen om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten.

HOVEDKONTOR:

Besøksadresse:
Drammensveien 44, Oslo
Tlf.: 22 54 51 50
Faks: 22 55 65 48

Postadresse:
Postboks 2523 Solli
0202 Oslo

E-mail: lederne@lederne.no
www.lederne.no
Bankgiro: 7032 05 03262
Foretaksnr.: NO 940 469 376

Innledningsvis pekes det på at en sentral bakgrunn for St.meld. nr. 7 (2001-2002) var at innkvarteringsforholdene var blitt forverret som følge av innsparinger. Arbeids- og administrasjonsdepartementet mente da at dette gikk på bekostning av nødvendig restitusjon og hvile for arbeidstakerne, og at dette også innebar en sikkerhetsrisiko.

Kravet pr. 2002 var at boligkvarteret skulle dimensjoneres for å unngå overbelegg også ved bemanningstopper (se for eksempel St.meld. nr. 7 s. 36). I Innst. S. nr. 169 (2001-2002) slutter en samlet komité, inkludert nåværende regjeringspartier, seg til meldingen. På side 22 fremheves at "innkvarteringstilhøva er blitt forverra dei siste åra" og at det kan "innebære ein tryggleiksrisiko dersom arbeidstakarane ikkje får naudsynt forsvarleg kvile og ro". Videre heter det; "Komiteen meiner at det er viktig at alle får høve til å sove aleine. Dette er eit sentralt punkt som Oljedirektoratet bør følgje opp i sitt tilsyn".

Oljedirektoratet har i flere rundskriv understreket behovet for at personellet får nødvendig restitusjon og anledning til å sove uforstyrret, samt at boligkapasiteten for disse innretningene skal være planlagt for å oppfylle regelverkskravet til restitusjon og hvile i alle faser av innretningens bruk. Det vises til Oljedirektoratets brev/rundskriv av 05.06.02 og 10.07.03, som også ligger tilgjengelig som fortolkninger av aktivitetsforskriften på Petroleumstilsynets nettsider.¹ For å oppnå dette skulle man blant annet redusere bruken av skytling, og kompensere med utvidelse av boligkvarteret.

I forhold til dagens regelverk vil det ikke være grunnlag for unntak fra aktivitetsforskriften § 19 at det ikke er tatt høyde for høyere aktivitetsnivå ved normale driftsaktiviteter som vedlikehold, revisjonsstans, modifikasjon og lignende. Det vises i den sammenheng til brev fra Petroleumstilsynet til Statoil fra mars 2005, som også er utformet som en tolkningsuttalelse til aktivitetsforskriften på Petroleumstilsynets nettsider.²

Med de foreslåtte reglene vil rettighetshaver ikke lenger føle noe behov for eller trenge å planlegge at nye innretninger skal kunne oppfylle restitusjonskravet for alle faser av innretningens bruk for å tilfredsstille kravene i innretningsforskriften, idet de etter aktivitetsforskriften kan planlegge med hot bedding. Som eksempel kan nevnes den nye Statoil-plattformen Gudrun, som er under bygging, der det planlegges med bare 40 køyer, hvorav 12 vendbare.

Departementets fokus er nå endret fra at arbeidsgiver skal utvide boligkvarteret for å sikre nødvendig restitusjon og hvile, til at boligkvarteret kan holdes så lite som mulig og at arbeidstakere må dele seng ved planlagte, påregnelige og nødvendige aktiviteter.

Lederne mener at dagens regelverk er bedre enn det som foreslås, og ønsker ikke de foreslåtte endringene.

I forhold til økt omfang av dispensasjonssøknader, som også omtales nedenfor, er det Lederne oppfatning at dette ikke først og fremst skyldes uklarhet ved regelverket, slik departementet legger til grunn. Lederne oppfatter det slik at omfanget av dispensasjonssøknader skyldes et økt press fra rettighetshaver mot innsparinger knyttet til

¹ <http://www.ptil.no/aktivitetsforskriften/til-33-noedvendig-restitusjon-og-hvile-praktisering-article3914-388.html> og <http://www.ptil.no/aktivitetsforskriften/til-33-haandheving-av-kravene-til-restitusjon-og-hvile-article3917-388.html>

² <http://www.ptil.no/aktivitetsforskriften/til-19-bruk-av-ekstra-senger-i-soverom-installering-av-vendbare-senger-article3895-388.html>

innkvartering, tilsvarende bakgrunnen for St.meld. nr. 7 (2001-2002), og at det lokale tillitsvalgtapparatet ikke kan forsvare seg på noen annen måte enn å henvise rettighetshaver til å søke Petroleumstilsynet om dispensasjon. I tillegg til press mot innsparinger må en del av innkvarteringssakene skyldes mangelfull planlegging, slik også departementet vurderte det i St.meld. nr. 7 (2001-2002) på s. 58.

Sikkerhet

I forhold til sikkerhetsaspektet begrunnes høringsforslaget med at risikoen for storulykker vil være vesentlig redusert, for eksempel ved revisjonsstans, fordi produksjonen er stengt.

Departementet passerer da i stillhet sikkerhetsrisikoen knyttet til manglende restitusjon og hvile, som har vært løftet frem som en sikkerhetsrisiko av samtlige myndighetsinstanser frem til nå. Det vises da til St.meld. nr. 7 (2001-2002) (bla. s. 36 og 42-43), Innst. S. nr. 169 (2001-2002), rundskrivene fra Oljedirektoratet og Petroleumstilsynets uttalelser angitt ovenfor. Det vises for øvrig til Petroleumstilsynets uttalelse 06.06.11 på [offshore.no](http://www.offshore.no)³ og henvisningen til dokumentert sammenheng mellom trøtthet og feilhandlinger på Petroleumstilsynets nettsider⁴.

Det er nettopp ved større vedlikeholdsarbeid og revisjonsstanser at risikoen for slike "alminnelige ulykker" som passerer i stillhet, blant annet på side 9 i høringen, er størst. Av slike ulykker har Arbeidsdepartementet selv, i den ferske Meld. St. 29 (2010-2011) av 26.08.11, fremhevet risikoen for fallende gjenstander som en av de største vedvarende risikofaktorene (s. 307-308). Departementet forutsetter der at Petroleumstilsynet skal følge opp dette nøye. Lederne er redd for at slike ulykker vil øke i omfang, hvis Petroleumstilsynet ikke lenger skal ha mulighet til å forhindre lugardeling ved planlagt, regelmessig og nødvendig vedlikeholdsarbeid.

En vedlikeholdsperiode vil normalt overlappe med både nedstenging og oppstart av produksjonen. Manglende restitusjon i vedlikeholdsperioden, vil da kunne påvirke både nedstengning og oppstart, kanskje særlig oppstart etter at en krevende vedlikeholdsperiode er gjennomført. Mangelfull nedstengning og oppstart utgjør en storulykkerisiko.

Det vises for øvrig til gjennomgangen av sikkerhetsfaktorer og –risiko knyttet til lugardeling på side 6-7 i Petroleumstilsynets vedtak 14.07.11 og s. 9 i oversendelsesbrev til Arbeidsdepartementet 16.09.11 i saken Skarv FPSO. Av denne redegjørelsen fremgår det blant annet at lugardeling også utgjør en sikkerhetsrisiko for storulykker, selv ved stengt produksjon.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Departementet forskutterer i sitt forslag at den foreslåtte endringen i aktivitetsforskriften vil medføre at det vesentligste av dagens omfang av søknader om dispensasjon i forhold til innkvartering vil falle bort. Likeledes at arbeidet med å behandle søknader og eventuell klagesaksbehandling vil falle bort for de ansvarlige myndigheter.

³ http://www.offshore.no/sak/F%C3%A5r_ha_lugaren_for_seg_selv

⁴ <http://www.ptil.no/nyheter/om-restitusjon-og-hvile-article1798-24.html>

Dette må forstås slik at departementet ser for seg at høringsforslaget åpner opp for alt det har vært søkt dispensasjon om, og alt det er tenkelig at rettighetshaver kan finne på å søke dispensasjon for. Dette fordi rammeforskriften § 70 ikke er foreslått opphevet, og at det derfor fortsatt kan søkes dispensasjon også etter nytt regelverk.

Lederne finner som nevnt forslaget beklagelig. Lederne oppfatter imidlertid forslaget slik at Arbeidsdepartementet mener at det ikke skal være nødvendig med dispensasjonssøknader fra det nye regelverket. Dersom arbeidet med det nye regelverket blir videreført, må det derfor klargjøres at det ikke er adgang til å søke dispensasjon fra aktuelle bestemmelse. I motsatt fall er konsekvensen at terskelen for dispensasjon senkes, uavhengig av dispensasjonsgrunnlag. Et nærliggende eksempel er at rettighetshaver søker dispensasjon fra begrensningen i antall døgn pr. halvår/år.

Etterspurte tilbakemeldinger

Departementet ber i høringsuttalelsen om særskilt tilbakemelding på enkelte spørsmål.

Disponering

Departementet ber om tilbakemelding på om det vil være hensiktsmessig å tillate lugardeling under "disponering", selv om dette ikke innebærer utsatt eller tap av produksjon for rettighetshaver.

Lederne har vanskelig for å forstå at departementet ønsker en økning av risikonivået også i de tilfellene rettighetshaver ikke kan lide noe økonomisk tap. Det vises til avsnittet om sikkerhet ovenfor.

Byrdefordeling

I forhold til byrdefordeling ønsker Lederne å fremheve at det i dag er de som har den tyngste skiftordningen som bærer byrden med hot bedding. Dette er den arbeidstakergruppen som går helkontinuerlig skift, dag og natt. Den enkelte arbeidstaker går enten annenhver tur dag og natt, eller snur underveis på samme tur. Det er uakseptabelt at denne gruppen skal belastes med hot bedding også ved normale driftsaktiviteter.

For de få unntakssituasjoner der hot bedding kan forsvares ved enkelte typer uforutsette akutte situasjoner, er det imidlertid behov for en byrdefordeling, slik at belastningen ikke bæres alene av den gruppen som går helkontinuerlig skift. Dette kan gjøres ved at nattarbeiderne deler lugar med de som normalt kun går dagskift og frem til nå har vært uberørt av hot bedding. Seniorpersonell bør også skjermes fra hot bedding, se for øvrig punktet om alder nedenfor.

Øvrige innspill

"Kompenserende tiltak"

Høringsforslaget savner retningslinjer for hva som menes med "kompenserende tiltak" i aktivitetsforskriftens § 19 siste ledd. Dette er en vurdering som tidligere kunne ivaretas av Ptil

i behandlingen av den enkelte dispensasjonssøknad. Dersom rettighetshaver selv skal kunne beslutte lugardeling, er det grunn til å frykte at det blir så som så med ”kompenserende tiltak”.

Sykdom

Høringsforslaget savner videre en redegjørelse for hvordan man skal forholde seg til sykdomsutbrudd ved lugardeling, herunder hvilken beredskap rettighetshaver må ha i forhold til dette.

Alder

Høringsforslaget er generelt, og lugardeling diskuteres uten å gå inn på at arbeidstakere kan ha ulike forutsetninger og behov for hvile. For det tilfellet at departementet går videre med regelverket, savnes en vurdering av om reglene skal gjelde generelt, eller om det for eksempel skal tas hensyn til alder eller andre individuelle forhold. Det vises i den sammenheng til St.meld. nr. 7 (2001-2002), bla. s. 35-36 og 85-86.

Ulike lugartyper

Høringsuttalelsen nevner enkeltlugarer og dobbeltlugarer og disses forhold til NORSOK C-001. Under arbeidet med høringen har Lederne mottatt innspill fra medlemmer knyttet til andre lugartyper utenom det normale.

Her fremheves lugar med såkalt ”C-køye” som finnes på Heidrun. Dette er en lugar med tre senger, der A-køye og B-køye ligger innerst i hvert sitt avluke og C-køye utenfor, mellom felles bad og A- og B-køyene. Rom A og B er hver ca. 4,37 m², rom ca. C 10,2 m² og bad ca. 2 m². Dette oppleves som en stor belastning, særlig av de som får ”C-køye”. Alle tre jobber gjerne dagskift og skal dele samme lille bad. Dette medfører ofte at den som har C-køye må vente med å legge seg til de to andre har dusjet og lagt seg, og samtidig være forberedt på at A og B går igjennom lugaren hans på nattlige toalettbesøk som i noen tilfeller kan være relativt hyppig.

Lederne kan ikke se at denne lugarhybriden er i tråd med regelverket, og oppfordrer Arbeidsdepartementet til å følge dette opp.

Oppsummering

Lederne finner det svært beklagelig at Arbeidsdepartementets fokus nå er endret fra at arbeidsgiver skal utvide boligkvarteret for å sikre nødvendig restitusjon og hvile, til at boligkvarteret kan holdes så lite som mulig og at arbeidstakere som går døgnkontinuerlig skift må dele seng ved planlagte, påregnelige og nødvendige aktiviteter.

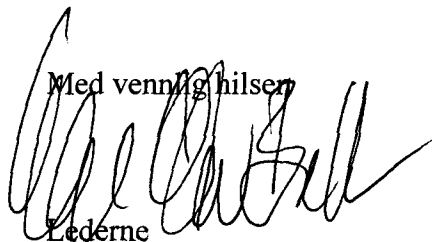
Forslaget kan, blant annet i lys av de sikre spådommene om bortfall av arbeidet med å behandle søknader og eventuell klagesaksbehandling for de ansvarlige myndigheter, gi inntrykk av at forslaget er motivert av å lette myndighetenes administrative byrder.

Verre er det at sikkerhetsrisikoen knyttet til manglende restitusjon og hvile forbundet med hot bedding neglisjeres, og at Arbeidsdepartementet i den sammenheng nå går i mot så vel tidligere egne uttalelser, som Oljedirektoratet og Petroleumstilsynets uttalelser og vurderinger.

I forhold til dagens regelverker det ikke grunnlag for unntak fra aktivitetsforskriften § 19 at det ikke er tatt høyde for høyere aktivitetsnivå ved normale driftsaktiviteter som vedlikehold, revisjonsstans, modifikasjon og lignende.

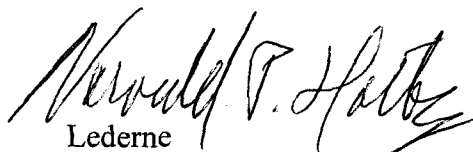
Lederne støtter ikke en generell åpning fra dette som foreslått av Arbeidsdepartementet. Lederne ber om at dagens krav om boligkvarteret skal dimensjoneres for å unngå overbelegg også ved bemanningstopper opprettholdes. Det minnes i den sammenheng om at Oljedirektoratet flere ganger har understreket behovet for at personellet får nødvendig restitusjon og anledning til å sove uforstyrret, samt at boligkapasiteten for innretningene skal være planlagt for å oppfylle regelverkskravet til restitusjon og hvile i alle faser av innretningens bruk.

Med vennlig hilsen

Lederne

Jan Olav Brekke
Forbundsleder

Lederne

Norvald P. Holte
Områdeleder region Olje og gass